

## ZEMĖS ŪKIO EKONOMISTAI APTARĖ AUGALININKYSTĖS AKTUALIJAS PASAULINĖJE RINKOJE

Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas nuo 2014 m. yra tarptautinio, pelno nesiekiančio žemės ūkio ekonomistų tinklo „Agri benchmark“ narys. Tinklas siekia rinkti ir platinti patikimus duomenis apie svarbiausias globalias tendencijas žemės ūkyje. Jo ekspertų veikla dažnai padeda priimti politinius sprendimus.

Lietuvos mokslininkai prisideda prie tinklo „Agri benchmark“ veiklos ekologinės žemdirbystės ir prekių kultūrų srityse. Ekologinės žemdirbystės ekspertų tinklas dar tik pradeda savo veiklą, o prekių kultūrų tinklas jau turi ilgalaikę tarptautinio bendradarbiavimo patirtį ir bando kasmet suburti savo narius svarbiausiems pokyčiams globalioje rinkoje aptarti. Išsamesnę informaciją apie tinklo veiklą galima rasti [www.agribenchmark.org](http://www.agribenchmark.org).



Vokietijos žemės ūkio ministerijos valstybės sekretoriaus dr. Dr. H. O. Aekens pranešimas 2017 m. Prekių kultūrų konferencijoje

2017 m. liepos 12–15 d. daugiau kaip 50 žemės ūkio ekonomistų susitiko Berlyne kasmetinėje tarptautinėje Prekių kultūrų tinklo narių konferencijoje. Joje buvo pristatyti 2016 m. augalininkystės ekonominiai rezultatai, aptartos 2017 metų ir tolesnės ateities perspektyvos.

Pirmasis svarbus aspektas dėl mažų išlaidų (ypač azoto trąšoms), nedidelės žemės kainos ir nacionalinės valiutos nuvertėjimo Rusijos ir Ukrainos gamintojams praėjusieji metai buvo gana sėkmingi. Kadangi tai buvo ir derlingi metai, pradėjo augti eksportas, tikimasi ir tolesnio jo augimo. Po dešimtmetį trukusio eksporto augimo, viršijančio net 10 proc., Rusija 2016–2017 m. tapo pirmaujančia kviečių eksporto šalimi.

Sėkmė lydėjo ir Argentinos augalininkystę, ypač kviečių eksportuotojus. Po eksporto mokesčių panaikinimo jų pelnas pasiekė net 50 JAV dolerių už toną. Todėl tikėtina, kad artimiausiu metu Argentina taps viena svarbiausių žaidėjų globalioje kviečių rinkoje. Abi minėtos tendencijos gali padidinti spaudimą globalioje žemės ūkio produkcijos rinkoje, ypač kviečių eksporte.

Antsis svarbus konferencijoje aptartas klausimas buvo Europos gamintojų iššūkiai, kuriuos lėmė: a) griežtesnis maistinių medžiagų pertekliaus reguliavimas, atsiradęs siekiant apsaugoti vandens išteklius, b) mažėjantis veiksmingų augalų apsaugos produktų prieinamumas ir c) mažėjantis veiklos pelningumas. Vokietijos „Agri benchmark“ atstovai supažindino su adaptacijos strategijos rezultatais, pateikdami dviejų atvejų analizę, kuri remiasi focus grupės diskusija su regionų konsultantais ir augintojais. Šis tyrimas rodo, kad ūkininkai pereina nuo žieminių kviečių auginimo prie subalansuoto auginamų kultūrų rinkinio, kuriame vasariniai kviečiai atrodo ne tik gyvybinga, bet ir ekonomiškai patrauklia alternatyva. Partneriai iš Didžiosios Britanijos, Danijos ir Prancūzijos patvirtino, kad jų augintojai susiduria su panašiais išbandymais. Forumo dalyviai įvardijo adaptacijos prie naujų sąlygų poreikį kaip įdomią tyrimų sritį.



Dr. Thomas de Witte pristato adaptacijos iššūkiams strategijas Europos Sąjungos augalininkystėje (Vokietijos atvejo analizė). T. Moellmann nuotr.



Išvyka į Berlyno Humboldto universiteto Thyrow mokymų ir tyrimų stotį

Konferencijoje pirmą kartą buvo pristatyta Mozambiko, Zambijos ir Tanzanijos cukranendrių auginimo ekonominė analizė. Nors regione cukraus trūksta ir išlieka aukštos šio produkto kainos, tačiau gamybos apimtys vis dar yra santykinai mažos. Cukranendrių auginimo išlaidos ypač aukštos ten, kur jų pasėliams trūksta lietaus. Gamybos išlaidos apytiksliai 100 JAV dolerių už toną aukštesnės, lyginant su Brazilija, kuri yra pasaulinis cukraus gamybos rinkos lyderis. Tačiau drėkinami plotai, pavyzdžiui, Zambijoje, gali būti naudojami cukraus gamybai ir ši produkcija gali konkuruoti tarptautinėje rinkoje. Minėtų Afrikos šalių gamyba yra konkurencinga ir pelninga dėl aukštos produkto kainos vietinėje rinkoje ir palyginti žemų sąnaudų. Todėl investicijos į šią sritį gali padidinti cukraus gamybos apimtį.



Lietuvos agrarinės  
ekonomikos institutas

Nelė Jurkėnaitė

---

**Apie autorių: Nelė Jurkėnaitė**

[Atsiliepimų RSS](#)